

VALUE-BASED HEALTH CARE IN BELGIË: BETERE RESULTATEN PER UITGEGEVEN EURO

*Laten we krachten bundelen
om in België een afgestemde
VBHC-strategie te implementeren*

INLEIDING

Ons huidige gezondheidszorgsysteem is niet langer houdbaar. Hoewel dankzij zorginnovaties op het gebied van geneeskunde, dienstverlening, hulpmiddelen en technologieën mensen langer en gezonder leven, staan de zorgbudgetten onder druk. Ook de coronacrisis heeft duidelijk aangetoond dat het huidige zorgmodel in België moet worden hertekend. De uitdagingen voor de sector en de socialezekerheidsbegroting zijn enorm: vergrijzing, meer patiënten met meerdere aandoeningen en chronische ziekten, een toenemend tekort aan zorgaanbieders, veranderende verwachtingen van patiënten, enz. Om deze uitdagingen tegen aanvaardbare kosten het hoofd te bieden, is een wijziging van het gezondheidszorgsysteem vereist. Value-Based Health Care (VBHC) is een strategie die aangeeft hoe we per uitgegeven euro betere resultaten kunnen boeken.

Value-Based Health Care

Het huidige gezondheidszorgmodel in België is voornamelijk gebaseerd op “betaling per prestatie” en heeft mede daardoor onvoldoende aandacht voor de werkelijke waarde gecreëerd voor patiënten en de samenleving. Het feit dat waardeverbetering in de zorg en het meten van waarde geen prioriteit hadden, heeft onder andere geleid tot innovatievertraging, onverstandige kostenbeheersing en meer micromanagement van artspraktijken¹. Wereldwijd hebben zorgaanbieders een concept aangenomen om dit probleem aan te pakken: Value-Based Health Care. De Europese Commissie heeft voorgesteld VBHC te definiëren als “een alomvattend concept dat op vier waardepijlers berust: passende zorg om de persoonlijke doelstellingen van patiënten te verwezenlijken, optimale resultaten met de beschikbare middelen, rechtvaardige verdeling van de middelen over alle patiëntengroepen en medewerking van de gezondheidszorg aan sociale participatie en verbondenheid”².

$$\text{Waarde} = \frac{\text{Uitkomsten die belangrijk zijn voor de patiënt}}{\text{Kosten om deze uitkomsten te bereiken}}$$

VBHC in België

Met bijvoorbeeld de introductie van ziekenhuisnetwerken, het Pay for Performance-programma (P4P)³ in 2018 en de globale bedragen in de ‘laag-variabele zorg’ stapte België voorzichtig over op een aantal VBHC-componenten. Deze programma’s zijn echter uitsluitend gericht op de zorg in ziekenhuizen, waar VBHC van toepassing zou moeten zijn op de hele zorglijn (primaire, secundaire en tertiaire zorg). Met de implementatie van VBHC lopen we achter op bepaalde andere Europese landen en regio’s, zoals Nederland, Catalonië, Zweden en het Verenigd Koninkrijk. Als België zijn toppositie in de gezondheidszorg wil veiligstellen⁵, zijn veranderingen noodzakelijk. Er is grote behoefte aan versnelling, die alleen kan worden bereikt via een gezamenlijke aanpak met alle betrokken partijen.

Onze ambities

Als vertegenwoordiger van de sector en lid van MedTech Europe neemt beMedTech het initiatief om VBHC in heel België op één lijn te brengen. Als belangrijke partner in de gezondheidszorg erkennen de leden van beMedTech de noodzaak om met alle andere betrokken partijen samen te werken, zodat de waarde voor de patiënt ten opzichte van de kosten transparanter wordt. De diensten, oplossingen en innovaties die door de MedTech sector mogelijk gemaakt worden, kunnen in belangrijke mate bijdragen aan meer-waarde voor patiënten (betere patiënt-gerapporteerde zorguitkomsten en ervaringen), voor zorgaanbieders (een optimaler gebruik van de middelen in de gezondheidszorg) en voor het gezondheidszorgsysteem als geheel (verbeterde gezondheid per uitgegeven euro). Zolang er in België echter geen kader bestaat om VBHC te stimuleren en verder te implementeren, kan de MedTech-sector niet bijdragen aan de volledige realisatie van het bovengenoemde potentieel, wat nadelig is voor de betrokken partijen. Daarom wil beMedTech het voortouw nemen in de overgang naar VBHC in België.

1 Porter ME. What is value in health care? N Engl J Med. 2010;363(26):2477-2481. doi:10.1056/NEJMp1011024

2 https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/expert_panel/docs/024_defining-value-vbhc_en.pdf

3 <https://www.healthybelgium.be/en/key-data-in-healthcare/general-hospitals/quality/pay-for-performance>

4 <https://www.inami.fgov.be/nl/professionals/verzorgingsinstellingen/ziekenhuizen/financiering/Paginas/basisprincipes-nieuwe-systeem.aspx>

5 Belgium ranks fifth in country performance of healthcare system the Euro Health Consumer Index 2018 by Health Consumer Powerhouse

De beMedTech VBHC-groep heeft meerdere doelstellingen in België:

NIVEAU 1: BEWUSTWORDING CREËREN

Werken aan VBHC betekent de krachten bundelen. Om waarde te kunnen creëren voor de patiënt tegen de meest gunstige kost voor het systeem, moeten verschillende betrokken partijen met elk hun verschillende behoeften en doelen betrokken worden. Hierbij moeten betrokken partijen bepalen wat hen verenigt en wat hun afzonderlijke drijfveren zijn om het huidige stelsel te veranderen in de richting van VBHC.

POTENTIËLE DOELEN EN BEHOEFTE BINNEN VBHC VOLGENS DE VERSCHILLENDE BETROKKEN PARTIJEN:

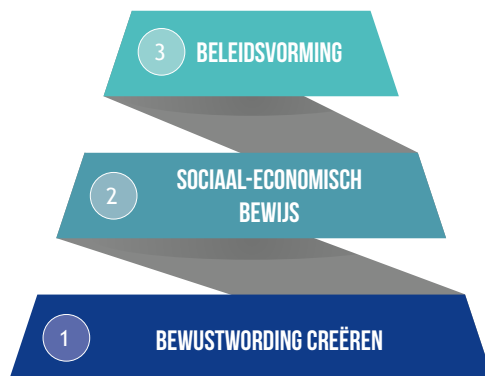
PATIËNTEN:	Een goed leven leiden op basis van zijn/haar individuele behoeften. Een actieve rol hebben in het besluitvormingsproces.
AANBIEDERS/ PROFESSIONALS:	Ernaar streven optimale zorg en resultaten te meten en aan patiënten aan te bieden.
BETALERS:	Voor een bepaald budget in de gehele populatie de gezondheid optimaliseren. Over contracten onderhandelen op basis van resultaten. Zorgen voor toegankelijke gezondheidszorg in de toekomst.
BELEIDSMAKERS:	Zorgen voor een toekomstbestendig zorgsysteem met toegang tot hoogwaardige zorg.
SECTOR:	Beoordeeld worden op resultaten, patiëntervaring en duurzaamheid van businessmodellen.

NIVEAU 2: SOCIAAL-ECONOMISCH BEWIJS

We stellen voor samen te werken aan **proefprojecten** om aan te tonen hoe de resultaten per uitgegeven euro kunnen worden verbeterd en hoe dit kan leiden tot nieuwe businessmodellen in de gezondheidszorg: bv. geïntegreerde betalingsmodellen die worden beloofd op basis van waarde. Om VBHC te implementeren zijn ook nieuwe vormen van relaties nodig tussen de verschillende betrokken partijen, waarbij de waarde voor de patiënt centraal staat, tussen **betalers** en **zorgaanbieders** (bv. gebundelde betalingen) of tussen de **sector** en de **inkopers/betalers** (bv. op waarde gebaseerde aanbesteding).

NIVEAU 3: BELEIDSVORMING

We willen veranderingen in het beleid stimuleren ten behoeve van de overgang naar VBHC in België, door bv. een beleid uit te stippelen rond: data, financiering van het gezondheidszorgsysteem, openbare rapportage van kwaliteitsindicatoren, enz.

Een uitnodiging om ideeën te bespreken en uit te wisselen

De beMedTech VBHC-werkgroep is een **leergemeenschap** die ernaar streeft om waardevolle gezondheidszorguitkomsten voor de patiënt centraal te plaatsen via de onderliggende componenten: producten en diensten, innovatie, duurzaamheid en sociaal-economische impact. Via deze leergemeenschap werken de betrokken partijen samen aan een beter inzicht in proces- en resultaatbepalende factoren. De leergemeenschap spreekt met één stem en heeft de ambitie om VBHC en Value-Based Procurement, een concept dat wordt gebruikt voor de implementatie van waarde-denken in het aanbestedingsproces, hoog op de politieke en sociale agenda te plaatsen.

WE WILLEN MET ALLE BETROKKEN PARTIJEN OP EEN OPEN EN TRANSPARANTE MANIER SAMENWERKEN OM DE VOLGENDE DOELEN TE VERWEZENLIJKEN:

Een gezamenlijke, multidisciplinaire aanpak opstarten om samen te werken aan een duurzame gezondheidszorg en een handboek op te stellen voor implementatie van VBHC in België

Proefprojecten opstarten om waardegedreven aanbestedingsstrategieën en modellen te implementeren

Structuur aanbrengen:
VISIE ► DOEL ► STRATEGIE ► BEGINSLEN
voor implementatie (aandacht/ R&D, leergemeenschappen/ aansprakelijkheid/betrokkenheid van patiënten)

Als belangrijke partner in de Belgische gezondheidszorg erkent **beMedTech** de urgentie om met alle betrokken partijen samen te werken zodat meetbare meer-waarde en betere zorgresultaten aangetoond kunnen worden **over het volledige zorgtraject**. Deze nota is een uitnodiging aan alle betrokken partijen om met beMedTech samen te werken aan VBHC.